

2 Korin

1 ¹Ēta, Kótóné ama kisipa mole ala sya furaalu, so whi teteróló kaae tare whi Yesu Kerisoné kutó dirópóló doteyale *aposel* whi Pol-né dapó.

I dere aseṭa ḁané no Timoti ḁamo wusuró bituraalu, diḁ Akaia hae kwiamó Kótóné kae betero betere so whiró, ai hae kwiamó tene Korin bemó betere Kótóné fake so whitamopaae dapó.

²ḁané Aya Kótóró ḁa teteróló kaae tare Tale Yesu Kerisotamoné hamokoróló ḁaḁe tao sere alaró, hosaa muni deyóló dua betere alatamo diḁpaae erópóló yae.

Kótóta kḁeturaalu tao sóró ḁa kisipa mulatere Talepó

³ḁa teteróló kaae tare Tale Yesu Kerisoné Alima Kótóné doi hale sóró horópóló yae. Ti ḁta, kḁlené sukutere ala kaaratero Aya bitu, seḁi ala wapakélé kisipa feléróló tao su betere Kótó betera. ⁴ḁané seḁi alarape feata, ama tao sóró ḁa kisipa felérótua dapó. Kótóné ḁapaae ai ala erótua dereteita, mepaae so whi kae kae seḁe tuḁmó betepa, Kótóné ḁapaae ai male kisipa feléalerere alané atimamo tao sópóló erapó. ⁵Ti noatepae, Yesupaae erale doasi susupui ala feleyóló furaalu, ḁapaaekélé mo dekeró wou betera. Atétu, ḁané seḁi alakélé Yesu Kerisoné tao sóró, ḁa kisipa felératero ala mo dekeró erateretei faḁaturaalu, feleyóló mepaae so whipaaekélé fu betera. ⁶ḁa seḁi ala su betereita ḁaḁe mei, diḁ feléyóló betóo, aluyaosóro tao sóo, yópóló dapó. Atétu, Talené ḁa tao sóró kisipa felératepa, ti diḁkélé feléyóló betaalopó. ḁatamo Kótóné kisipa felératero ala depa, ti aita, diḁ feléyóló beterópóló dapó. ḁapaae wou betere susupui ala kaae, diḁpaaekélé wapa, ti ai eratero feléi alané ai susupui ala ḁaḁe belée tanópóló, diḁ fotokḁ bulatapó. ⁷Diḁ take mo wisiyóló betaalopóló, ḁané mo diriyóló kisiparapó. Ti noatepae, ḁapaae wou betere susupui ala kaae, diḁkélé ai su betere ape. Atétero kaaetóro, ḁapaae erótu betere kisipa felératero ala diḁkélé saalopó.

⁸No nerape-ó, ḁa Asia hae kwiamó betepa, erale seḁi alarape diaḁo kisipa yaasepóló dapó. Mo doasi seḁi alané ḁa só deró betaleteiné, beleyaaire mo sunipó. Atéru ḁa mo sukutere ḁalemó betera. ⁹ḁa

mualepó. ⁹Ita mo dapó. Dəné hosaa tuəmó mo turó muale kisipata, də mo sukóló mole nisi yalepó. Téyaletēi, dəpaae ai erale ala dənə sımó belenére nisi yaqsóro, sukəle so whi kepaarótu betere Kótópaae kisipa tirópóló yalepó. ¹⁰Də felekemó mo ti dóló aluraletēi, ama də tao su yalə kaae, nalopaaekélé atérótóro tao saalopó. Tétu diaaokélé də tao sóro momarótu betepa, ti Talenə də aluyaqsóro tao sere ala həle yó tareteinə də hətamo əpaae kisipa tiró beterapó. ¹¹So whi feanə də tao sóro momatu betere ala mo dokonóturaalu, Talenə hamokoróló həle tao sereteimó də so whi feanə əpaae mo kée yaalopó.

Polo-né folosóro yaai kisipa muale ala fisikóló taarale fo

¹²Də i haemó betó mole so whi kuamó kutukélé, diə Keriso so whi kuamó kutukélé, Kótó tuəmó wale mo kae ere alaró tó tikinə ini, kisipa mo turónə dere alatamo də tuəmó mupa, so whi feanə kelalepó. Atéro kutu yale ala dənə kisipa faróló taletēpa hoko ala ini, feanə keletómó mo donoi ala yalepóló də həjturaalu, bopé fake dapó. Atétu betaletēi i haemó mole kisipa sya fóló ini, Kótónə hamokoróló həle tao sere ala sya furaalu yalepó. ¹³⁻¹⁴Ti noatepae, dənə diəpaae i asə dere fota, hapóluni, diaaə dosəyóló sımó kisipanérápó. Dənə du betere ala mepaae diaaə kisiparete, mepaae diə kisipanipó. Téretei, take nalopaae ti diaaə mo turó tuə yaalopóló kisipa mutapó. Take də tətéróló kaae tare whi Yesu wale sukamó dənə diə kilitu, həiyóló bopé fake yaaire kaae, diaaokélé də kilituraalu, həiyóló bopé fake yaalopóló, kisipa mutu i dere ape.

¹⁵Ai betenə, ə mepaae faai folosóro diə betereró waairaaalu, ɔla ɔla taleyóló mulalepó. Até yaletēita, yəlo yó matere fo tuəmó bole wisi ala diə tamo félimó sópóló yalepó. ¹⁶Ə Masedonia hae kwiapaae furaalu, diə keleté wóo ə momó fesaae woukélé diə keleté wóo, yaai yalepó. Atéro ə aipaae wapa, ti diaaə ə tao sóro Judia hae kwiapaae dotonaasepóló kisipa mualepó. ¹⁷Yəlo ai muale kisipata, bete munipa hoko yaleé? Ó i haemó mo whinə kisipa kaae mulu, əpó téyaalopó dutei, momómo meipó du dere kaae yaleé?

¹⁸Téni, Kótónə ama yaalopó dere ala motóro du dere kaae, dənə diəpaae yó mótu betere fota, əpó, dutei meipó, fo kae dumipó. ¹⁹Ti noatepae, diə kuamó ə Pol, Sailas, Timoti, də sore whi rapenə Kótó Naalema Yesu Keriso i kaae whipóló, diə tuəmó yó móturaalu, ama əpó dutei meipó, dere fokélé erapóló diəpaae yaleé? Ai fo ini, Kótónə ama eraalopó deté wale fo fea Yesu tuəmó dokonóturaalu, əpó, téyaalopó fo betə deté konapó. ²⁰Ti noatepae, Kótónə ama mo eraalopó yóló muló betere forape fea, də tətéróló kaae tare whi Keriso tuəmó mo dokonóturaalu, əpó, fotóro mulapó. Atéreteinə, Kótónə doi doasi mulóló, də Yesu tuəmó bitu mo kée, téyópóló yae, fo dua dapó. ²¹⁻²²Dəkélé, diəkélé, də tətéróló kaae tare whi Keriso tuəmó diriyóló beteratere alata,

Kótóné amatóró dua dapó. Də Kótóné ama so whípóló sóró beterótu, topomó wel wəi sūni yóo, də mo amapóló siriróo, take dapaae wisi ala eraalopó kisipa muǵpóló, ama Dəi Kepe Wisi ɖané hosaa tuǵmó beteróo, erapó.

²³Kótóné keletómó yaǵo mo fo i dere ape. Ɛ fesaae wou ai Korin beró diǵ foné siré waai yaletēi, dei kisipa muaǵsóró taaralepó. ²⁴Dəta, diaaǵ kisipa tiki tiratere ala tətéróló kaae tare doasi aǵyóló bitu dumipó. Tépatei, diǵ haiyóló beterǵpóló kisipa mutu, də diǵtamo kutó betǵmó ditu beterapó. Ti noatepae, diaaǵ kisipa tiki tiratere alané betǵ diǵ mo diriyóló beteranérápó.

2 ¹Ɛ diǵ beterepaae waai kisipa muatelei, take yaǵo diǵ deteraayóló foné supa, diaaǵ hosaa tuǵmó sekə su yale kaae, momó yaǵsóró taaralepó. ²Ti noatepae, yaǵlotamo diǵ foné sóró só deróló sekəi kisipa mulatepa, ti Ɛ həkese yaaitere alamo, né eraaloé? ³Yaǵo diǵpaae ašəyale fota, Ɛ diǵ beterepaae wale sukamó həkesei ala eraai yale so whinətei, Ɛpaae doasi sekəi ala eraǵsóró yalepó. Ɛ tuǵmó mole hai diaaǵkélé saai kisipa mutu, yaǵo dere fo mo wosóló sya fenérápóló kisipa tiralepó. ⁴Ti noatepae, yaǵo diǵpaae ašəturaalu, hosaa tuǵmó doasi dekeyóló wole dua yalepó. Ita, diǵ dele sóró hosaa supu yǵpóló dumitei, yaǵo diǵpaae mo turó yaala sókó fole ala kisipa yǵpóló dapó.

Dowi ala yale whinə ama dowi ala kwia haǵe kemerae yale fo

⁵Whi me dené me whi hosaa tuǵmó sekəi ala erélipa, ti Ɛ maaté hosaamó sǵpóló ini, diǵ feapaaekélé eralepó. Aita dowi alatei, mo ti doróló aluratere ala meipó. ⁶So whi feané ai whi foné sóró haleraletei sūpa, mió momó ini taalae. ⁷Ai whi ǵ sekə duraalu mo ti haepaae derepaǵsóró ama yale dowi ala kwia tani, me ǵla meipóló kisipa keteróló, ǵ tao sóró ketekə bulóló fo wisitei yae. ⁸Atéró diǵné yaala sókó fole ala ama kisipa yǵpóló, ǵpaae haǵeamó yae yóló diǵpaae i dere ape. ⁹Yaǵo diǵpaae yae yale fo fea diaaǵ wisiyóló wosóló sya fuléró kǵae kelaai kisipa mutu ašəyalepó. ¹⁰Diǵnétamo me whinə dowi ala kwia tani kisipa keteratepa, ti yaǵokélé ai whinə yale dowi ala kwia tani, haǵe kemeratapó. Ai whinə me dowi alatamo itikimó, ti diǵ wisiyóló beterǵpóló tao saairaalu, yaǵokélé Kerisoné keletómó kemeralepó. ¹¹I dere fota haǵe mei, Satan-né dilikóló ɖané dere ala doraǵsóró dapó. Ti ɖata, haǵe mokǵleyaayóló bitini, Satan-né so whi doraai dilikitu betere ala ɖané mo kisiparapó.

Talené ama yóló muló betere fo wisi tuǵmó ama kae ere də Ƶanapó

¹²Ɛ Troas bemó betere so whipaae də tətéróló kaae tare whi Kerisoné fo wisi yó melaai felemó, ai fo yó melǵpóló Talené tə doasi muló betepa kelalepó. ¹³Aimó kutó diyaaai yaletēi, yaǵo no Taitus bitinire betené yaǵo

hosaa muni derepéni kisipa sekętepa, ai so whıpaae kęleó fomaaté yóló ę Masedonia hae kwiapaae felepó.

¹⁴Tépatei da Keriso tuamó betepa, Kótóné ama bóe whı dóló tęteróló sale ęlapóló betere dokę hękeamó hękesetamo dapesó fu beterapó. Atétere alané me ęla felé kęlaa wisi woutere kaae, Kótó ę etei kaae Tale beterapóló so whı feapaae yó mótu beterapó. Atéreteimó, Kótópaae mo kée du betenérápó. ¹⁵Kerisoné Kótópaae hęle matere ęla tuamó sókó wale kęlaata ti dapó. Ti ai kęlaata, aluyaşóró tao sere so whıpaekélé, sukóló mo ti aluyaaire so whıpaekélé wou beterapó. ¹⁶Da i fo yó matere whırapeta, mo ti alu du betere so whıné kulumumó ti sini ęla kęlaa kaae wóo, aluyaşóró Kótóné tao su betere so whıné kulumumó, ti mo betere felé kęlaa wóo, du beterapó. Atei kaae hapólui ala mé whıné şumó enére? ¹⁷So whı feané *moni* saai kisipa mutu, Kótóné fo yó mótu dere kaae, danę dumipó. Ai ala ini, Kótóné keletómó ama dotęyale whı aųyóló Keriso tuamó bitu, mo wisi kisipatamo mo fotóró yó mótu beterapó.

3 ¹Danétei da yó matere whıpóló dukiraterere fo momó yaai dapóló de? Ó daęta etei kaae so whıpó kisipa yópóló aşeyóló matepa só fole whırapené dere kaae danę de? Mepaae whırapené dere kaae, da etei kaae whıpó yópóló, aşekó eróló diapaae yó melaai, ó diaaę da melópóló wosetere nisi de? ²Aita ti diatóró iru, danę hosaa tuamó aşęreteiné so whı feané kolóló dosanérápó. ³Dięta, da tęteróló kaae tare whı Kerisoné aşęreteiné diaaę du betere ala so whıné kilituraalu, ita Pol-sépiné diale kutómó oleyale dupóló hękearatapó. Aita mo aşętere weşiné ini, mo ti betó tare Kótóné Kepe Wisiné eró beterapó. Ai aşęta, mo kane fake tómó ini, so whıné hosaa tuamótórá erapó.

⁴Ai ala erémólópóló tuę tamo muluraalu dumi, Kótóné keletómó da tęteróló kaae tare whı Kerisoné da fotokęratepa, mo ere alatórá halaainé dapó. ⁵Ai alata, danétei kaayóló ipakó, danę yalepó fo enénipó. Aita, Kótó ę tuamó ere alané da şuratepa du beterapó. ⁶Ti Kótóné ama kutó diraterere whı bitu, ama so whı tao saalópóló mulale dirii kisi fo erópóló, ama fotokę dapaae mo şuralepó. Ai fota, aşéné ini, Deę Kepe Wisiné eró beterapó. Ti noatepae, aşęre foné da dóló sukunateretei, Deę Kepenéta, damó mo ti betere bete mótu beterapó.

Kale kisi fo tuamó ama mo kae ere deę wisinaale fęanapóló ere fo

⁷Take Moses-né Kótóné ala eróturaalu, kane fake tómó aşęyale fo yó malepó. Ai foné so whıpaae sukutere alatei eralepó. Ai alata, deę wisinaaletamo weipakalepó. Ai deęta, alu deté faaipatei Moses-né kelepaa deęyó faleteiné, kele detęlıru Israel fake so whıné ama kelepaa diriyóló kilini ipakalepó. ⁸Mió Deę Kepe Wisiné erótu betere alatamo wale deęné take ai alatamo wale deę mo ti bosenó bitinipóló de? ⁹Kale tukóló muló betere fo sya furaalu du betale alané, so whı fea taleyóló só deró beterepó. Ti ai

alata, Talené dɛ wisinaaletamo weipakalepó. Téyaleteti, mo donoi so whípó dere ala tuámó wale dɛné kale folosóro wale dɛ mo ti bosenó betera. ¹⁰Ti take alatamo wale dɛ kolósu, mió ere alatamo wale dɛ kolósu depa, mió ere alané dɛ mo doasi ereteiné take wale dɛ hãle ɔla kaae aɔró betera. ¹¹Take mo hãleke sukamó maaté yóló alu deté fele alata, dɛtamo walepó. Téyaleteti, mo ti deté fu betaaire alatamo wale dɛta, mo doasipó.

¹²Take nalopaae dɛ atei wisi ala tuámó betaalopóló kisipa mutu dɛ wini, halaainé Talené ala i erótu betere ape. ¹³Moses-né kelepaamó ere dɛ alu deté foleteti, Israel so whíné kelaɔsóro, kutiné husurótua ipakalepó. Mió dɛné ai yale kaae enénipó. ¹⁴Tépatei, take atimané kutiri hapólu ipakalepó. Atére kaae, take atimané kutiri husirale kuti miókélé hãle iru, take tukóló mulale fo dosɔatepakélé, atima tuɛ hapólutóro yó tarapó. Ai husiró betere kutita, mené dɛae faranénitei, Keriso tuámó betere alané betɛ dɛae faranérapó. ¹⁵Mió i alimókélé, Moses-né asɛre fo dosɔatu betepatei, atima kisipa tiki hapóluru, hosaakélé hãle tɛre alata, kutiné kelepa hušuró betere kaae erapó. ¹⁶Tépatei, mepaae so whi de Talepaae kisipa feteyóló wapa, ti ai husiró betere ala kuti kaae dɛae fótu betera. ¹⁷Tale ɔta, mo Kepetóro betera. Talené ama Kepe betere tikimó me alané dokoni, teraae fólo hãle betera. ¹⁸Mió kutiné kelepa huširénire so whi dɛpaae Talené ama ere dɛ wisinaale erótu betera. Ai dɛ dɛné kaae tapa, ti mepaae so whíné dɛ tuámó ai ere ala kelenérapó. Tétu, dɛkélé Talené ama aso kaae betera, ama wisiraté fu betera. Ti ai dɛ wisi erótu betere Kepeta, Tale ɔtórótípó.

Mo haené aleale wutimó doasi ke bole ɔlarape derapóló ere fo

4 ¹Atérené, Kótóné ama dɛ ɔleturaalu, tao sóro melale kutó hýyóló taaréni, hãle dirótu betera. ²Atéturaalu, kikiti kinóló dere alakélé, enénire halei alakélé, kapala dilikitere alakélé, Kótóné fo doróló wɛratere alakélé, dɛné mo dumipó. Ai ala ini, Talené ama mo fo yó mótu betera, so whíné hosaamó sópóló, Kótóné keletómó mo hãkeamó erótu betera. ³Dɛné i yó mótu betere fo wisitamo mepaae so whíné wosaairetei hapóluyóló hušuró betepa, ti aita mo ti aluyaaire so whi ai ape. ⁴Ti mió i alimó tɛteróló kaae tare kapala kótóné Talepaae kisipa tiki tirénire so whíné ai fo wisi tuámó ere dɛ wisinaale kelaɔsóro, atimané kisipa hapóluróló huširalepó. Ti aita hãle mei, kale fo tuámó Kótóné aso kaae betere whi Kerisoné ere dɛ wisinaale kelaɔsóro erapó. ⁵Ti noatepae, dɛné i yó mótu betere fota, dɛtei doi sóro horótu dumi, Yesu Keriso ɔ Talepóló ama doi sóro horótu betera. Atérené dɛ Yesuné ala eróturaalu, diɛ tao sóro diaaɔ kutó diratere whirape i betere ape. ⁶Ti noatepae, “Diliki tuámó dɛyó fae,” yale Kótónétóro dɛné hosaa tuapaae dɛralepó. Ai dɛta, dɛ tɛteróló kaae tare whi Keriso ɔtóró ereteiné dɛné ɔ kaae tapa, ti Kótóné ama ere dɛ wisinaale kisipa enérapó.

⁷Tépatei, ai bope deté wale ke bole ɔlarapeta, mo haené aleyale wutirapemó deró betepapó. Ti fea ala ɔ tuamó kaayóló dumi, Kótóné ama fotokɔ ɔ tuapaae sɔratepa dapóló, so whiné kisipa yópóló erapó. ⁸Kotere tiki dokɔ sekei ala ɔapaae erótu betepatei, ai alarapené ɔ hapaae deróló, mo ti só derótimpó. ɔ noa ala yaalorópóló kóló kóló epatei, ɔané kisipa mo ti fomaake inipó. ⁹Talené ala erateremó, ɔapaae susupui ala erótu betepatei, Talené ɔ taaló bitini, tao su betepapó. Mepaae so whiné ɔ só deróló dorótu betepatei, mo ti dorótimpó. ¹⁰Yesu ɔ kepaaróló betemale fotokɔ ɔ tuamó mupa so whi feané haɔeamó kolópóló, ɔ sukale ala ɔané tikimó mupa kutu betepapó. ¹¹Ti noatepae, sukuni ɔ betere whirape Yesuné ala erateremó ɔ dóló aluranéatei, ama betere bete ɔané mo tó tikimó mupa so whiné haɔeamó kolópóló, yó maté kutu betepapó. ¹²Ti Talené ala erótu betereiteiné sukutere ala ɔ tuamó mupatei, ɔ tuamóta, mo ti betere bete moleteiné ɔ betepapó.

¹³Ašemó i fo erapó.

“Talepaae kisipa tirale betené yaɔ ai fo yalepó.”

Ai fo yale whi ɔ kisipa tiki tirótu yale kaae, ɔkélé atéru, ɔapaae i yó mótu betere ape. ¹⁴Tale Yesu kepaarale sekéné ɔ kepaarótu yale kaae, ɔkélé kepaaróló ɔ betere tikimó atamo touróló betamó beteraalopóló kisipa mutapó. ¹⁵ɔané ɔ tuamó tao su betere alata, ɔ tuamó mo wisiyóló betepapó kisipa mutu du betepapó. Até dereteiné, Talené so whi hamokoróló haɔe tao siré fóló, mo ti fakeraalopó. Atéturaalu, ai so whi atimanémo, Kótópaae mo kée dere fo dekéro yó tapa, ti mo kae ɔ faane Kótóné doi doasi saalopó.

¹⁶Atéyaalopóló kisipa mutu, ɔané ditere kutó fomo duraalu taaraalomeipó. ɔané mo tó tikita, do deté fu betereitei, ɔané kepe tuapaae ti betere dokɔ kisi whi aleraté fu betepapó. ¹⁷Ti noatepae, ɔapaae erótu betere sekei alarapeta, haɔeke sukamó maaté muaaireiteiné ɔané sumó belenérapó. Ai sekei alarapenéitei, take nalo mo ti muó tawaaire ɔ wisinaale ɔapaae eraalopó. Ai eraaire ala wisi kolósu, mió su betere seke kolósu depa, mo haɔe ɔla aɔrapó. ¹⁸Atéreteiné ɔta, ɔané kelené kelere ɔla kaae tani, kelenire ɔla kaae tarapó. Ti noatepae, kelené keletere ɔlata, mo haɔeke sukamó maaté muaalotei, kilinitere ɔlata, ti mo haɔe muótóro tawaalopó.

ɔ mo ti betaaire be hepen-mó erapóló ere fo

5 ¹I haemó ɔ betere kapala furu be fisikó fupa, ti me ɔla meipó. Ti noatepae, mo ti be Kótóné ɔamó hepen-mó tenó betepapó. Ti ai beta, mo whiné naasené tenipó. ²Ai bepaae faai ɔ i haemó haɔe bitu, mo kuti derótu dere kaae, hepen bemó tené be atéro deranéé yóló doasi kisipa mutu betepapó. ³Ti atei kuti deratere be demó, mepaae whiné ɔ tiki

daapi haŕepa kelaalomeipó. ⁴Da i haemó kapala furu bemó bitu, sekęi ala beleté furaalu, i be taaróló fenée yóló doasi kisipa mutu beteraþó. Ti da daapi haŕe betaai kisipa muni, da betaaire hepen beta, kuti derótu dere kaae derané du beteraþó. Téturaalu, mo ti betere alané sukutere ala ęla kaae nó deróló, ama tikitóro alée faalopó. ⁵Kótóné da atéró aleyóló betero betereitea, ti i bope yale mo ti betaaire tiki wisi saalopóló kisipa mutu erapó. Ti aita, nalopaae eraaire ala mo turó saalopóló kisipa muępóló, Kótóné daþaae Deį Kepe Wisi melaleþó.

⁶Térené, da i haemó mo tó tikitamo haŕe bitu, Taletamo betamó bitinipó. Atéþatei, take nalo Taletamo betamó betaaire ala dané diriyóló kisiparu whaaliani, betere dokę dané kisipa tiró beteraþó. ⁷Da mió i betereitea, kelené keletere ala sya furaalu ini, tuę tiki tiratere ala sya foletiné beteraþó. ⁸Da i daale tiki taaróló, Taletamo betamó betaaire kisipa mupatei, ai ali sókó waai teópa, da wisi kisipatamo kaae taté fu beteraþó. Ti nalopaae ai ala mo eraalopóló kisipa mutu, da halaainé beteraþóló i dere ape. ⁹Térapa, da i betere tikimó ó kae tikimó betepakélé, me ęla meipó. Ti Tale a kisipa felé yaaire ala betę dané doasi ketekę buóló du betenéraþó. ¹⁰Ti noatepae, da teęteróló kaae tare whį Keriso so whį taleyaai betere tikimó betepa, da so whį fea taleyępóló, betę betę yóló daaneta yaalopó. Atépa, dané yale ala fea haęeamó taleyaalopó. Atéturaalu, da mo i tiki daayóló bitu yale wisi alamó, ti wisi dupu melóo, hęko yale alamó ti dowi dupu melóo, yaalopó.

So whįró Kótótamo bóe fióló betamó beterate ala

¹¹Térapa, so whį feané du betere alamó Talené kwia melaairetei haşókó feni, mo yaalopóló da wituraalu, so whįpaae dowi ala taaróló, tuę tiki feteyae yóló, dotopo du beteraþó. Ti da betere alata, Kótóné mo haęeamó kelerapó. Atére kaae, diaaękélé da etei kaae whį beteraþóló diriyóló kisipa eranée du beteraþó. ¹²Dané diaþaae i dere fota, diaaę da dukirępóló dumitei, dané du betere ala kilitu, dię haį yępóló dapó. Tétu, hosaa tuamó ere ala kilini, tó tikimó ere ala kilitu betere whįrapené da erateremó, atimapaae tokę melaaire fo i dere ape. ¹³Daþamo topo doyóló keyaa fole whįrape aępa, ti Kótóné ala eróturaalu dapó. Motamo wisi kisipa mole whįrape aępa, ti dię tao saairaalu dapó. ¹⁴Dané i du betere ala feata, Kerisoné ama yaala sókó fole ala wisiné da ketekę bulatapa dapó. Ti noatepae, so whį mo fea tao saai betę whįtóró sukęlepó. Téturaalu, ama so whįkélé fea aþamo betamó sukęlepó. ¹⁵Ti so whį fea tao saai a sukęle alata, betere so whį maaté wisiyóló betaaire ala ini, atima tao saai sukóló kepaayale sekéné ama kisipa mole ala betę erępóló yaleþó.

¹⁶Atérené da mió i alimó kaae sóró bitiré furaalu, mepaae so ó whį i haemó mole kisipa sya fóló, etei kaae so whį beteraþóló dané tale

dumipó. Ti taketa, ðané i haemó mole kisipa sya fóló, ða tẹteróló kaae tare whị Keriso atéró tale yaleteti, mió ðané momó kae dumipó. ¹⁷Térapa, mepaae so whị Keriso tuámó betepa, ti ai so whị Kótóné kisi kaaróló beteró betepapó. Atétere alata, take betale ala mo ti kemeróló, mió kisi ala tuámó ai betere ape. ¹⁸Atéró beteratere ala feata, ti Kótó beteremó kaayóló walepó. Ðaró Kótótamo bóe du betaleteti, Kótóné Keriso sukópóló maletiné bóe firóló touralepó. Atére kaae, mepaae so whịkélé Kótótamo bóe fiyóló dua betere ala ðapaae malepó. ¹⁹Aita haļe mei, i haemó betó mole so whịné Kótótamo bóe du betepa, Kerisopaae erale alané atima yale dowi alamó Kótóné kwia melaai yaleteti taaróló, bóe firalepó. Tétu, Kótóné so whịtamo bóe fiyóló betámó beteratere fo yó maté kwęyópóló, ða sóró beteralepó. ²⁰Atérené, mió ða Kerisoné ama fo eratere whịrape i betere ape. Ðiđ so whị Kótónétamo bóe fiyóló touyóló betaaire fo ama ðiđpaae yaalopó yale kaae, “Kótótamo bóe fiyóló betae,” yóló Kerisoné doimó ðané ðiđpaae dirii ma fo i dere ape. ²¹Yesu dowi ala inire whịtei, Kótóné a dowi ala dere whị aņralepó. Ti aita haļe ini, ða Yesu Keriso tuámó betepa, Kótóné ama so whị donoraaire ala dokonótu, ða mo donoi so whị aleróló beteralepó.

6 ¹Ða Kótótamo betámó ama kutó diratere whị bitu, ðiđpaae Kótóné hamokoróló haļe tao sere ala eratepa, ai ala haļe ọla kaae ðepaae mulaņsóró, ðiđpaae ma fo i dere ape. ²Ti noatepae, ama i fo ðapó.

“So whị yaļo haļe hamokoróló tao sere alimó diaaņ ępaae tao sae dere fo yaļo mo wosóo, ðiđ aluyaņsóró tao saai tukóló mulale be ðemótóró yaļo ðiđ tao sóo yalepó,” erapó.

Yaļo ðiđpaae mo i dere ape. Mió i sukamóta, so whị aluyaņsóró Kótóné hamokoróló haļe tao su betepapó. Ai ala yaaire be ðe me kae mei, mo miótóró i ape.

Pol doasi sekę sale fo

³Ðané so whị tao saai erótu betere ala mepaae whịrapené bete muni, hoko ala nisiyóló faletu só deraņsóró, mepaae so whị Kótópaae waaire tų sesé yóló dée nalatere ala ðané mo dumipó. ⁴Aténi, ða Kótóné kutó diratere whị bituraalu ditu betere kutó diaaņ kolóló, i whịrapené mo donoi ala ðapóló kisipa yaasepóló i ðapa wosae. Ita doasi depe tukó wei kutópatei haļe diyó taruraalu, sekęi alakélé, ọla ọla yayatere alakélé, whaalaa dere alakélé, wou betepatei ðané haļe belée tarapó. ⁵Ða kotere tiki dokọ fea doasi foya dere alakélé, dóló susupuratere alakélé, *dipula* beteratere alakélé, erótua ðapó. Ða nokekélé wisiyóló fini, wotetamotei doasi depe tukó wei kutó haļe ditu betepapó. ⁶Atétu, ða me dere dowi alatamo hoseké ini, mo donoi kisipatóró muóo, bete mole ala mo wisiyóló kisipa yóo, me whịpaae sętere ala ini, wisi kisipatamo naameiné mo dua kaae taté fóo, du betepapó. Tétu, hosaa turóné yaala sókó fole ala

yǒpóló, Dɛi Kepe Wisiné dǎ fotokǒ eratepa, ai ala diǎ so whǐ feapaae erótua dapó. 7Kótóné fotokǒtamo mo fotóró duraalu, fo wisi yó mótua dapó. Tétu, Kótóné so whǐ donorate alata, bóe dele whǐné turu naasené tǒ tawóo, fɛ naasené wuti tawóo dere kaae iruraalu, ai donoi ala dǎné tarapó. 8Mepaae whǐné dǎné ditere kutó kilitu dǎ dukiróo, mepaae whǐné ti eratere fo yóo, dua dapó. Mepaae whǐné dǎné ditere kutó dorapóló mepaae so whǐpaae yóo, mepaae whǐné ti mo wisi kutó ditu beteparó yóo, dua dapó. Dǎ mo ala dere whǐ betepatei, mepaae whǐné ti dǎ kapala atima dilikitere whǐrape aǒrótu beteparó. 9So whǐ feané dǎ kisipa epatei, dǎ teó kisi wale whǐrapepaae eratere ala kaae dua dapó. Dǎ mo felekemó sukunépatei, haǎle bitiré fu beteparó. Dǎ fokosói ala yóló susupu eraletei, mo ti dóló sukunénipó. 10Dǎ dekené sukutu betepatei, betere dokǒ hɛkese yó tarapó. Dǎ fea ǒla ǒla munire whǐrape betepatei, dǎné du betere alané so whǐ fea néli whǐ beterótu beteparó. Dǎ ǒla ǒla munipatei, fea ǒla mole whǐrape beteparó.

11Korin bemó betó mole no nerape-ó, diǎtamo dǎné hosaa mo turó muluraalu, dǎné mole kisipa mo fea diǎpaae haǎeamó ai yale ape. 12Dǎné diǎpaae yaala sókó fole ala dǎné tao tani, mo turó erótu betepatei, diaaǒ dǎpaae yaala sókó fole ala ti kinóló tao tarapó. 13Diǎ yaǒ naale senaale kaae betereiné, diaaǒkélé dǎpaae hosaa mo turó muóló, yaala sókó fole ala u mótu i mótu yaasepóló, yaǒ diǎpaae i dere ape.

Kisipa tiró betere so whǐ tirénire whǐtamo touyaǒse ere fo

14Diǎ Talepaae kisipa tiró betere so whǐrape kisipa tirénire so whǐtamo touyóló, dere ala fea betǎmó yaǒse. Ti noatepae, donoi ala kolósu, dowi ala kolósu depa, betǎ ala ere? Ti dɛmó kotere so whǐró dilikitamo kotere so whǐtamo netéró fulumu enére? 15Dǎ tɛteróló kaae tare whǐ Kerisoró dowi keperape tɛteróló kaae tare kepe Belial-tamo touyóló betǎ kisipa muaaloé? Tuɛ tiki tiró betere so whǐró, tuɛ tiki tirénire so whǐtamo betǎ ala ere? 16Kótóné doi hale horóló moma dere beró kapala kótó sǔróló aleale ǒlarapetamo mo betǎ ala erapóló kisipa mute? Ti noatepae, dǎ Keriso so whǐta, mo ti betere Kótóné momatere be tɛnapó. Ai yale fo kaae asemó Kótóné i fo erapó.

“Ɛ atimatamo betǎmó bitu, atima fole tikipaae ɛkélé faalopó. Tétu, ɛ atima tɛteróló kaae tare Kótó betóo, atima ti yaǒ so whǐ betóo, yaalopó.”

17-18Mo doasi fotokǒ bole Talené i fo dapó.

“Ai so whǐtamo hosekéró betereitei taaróló diǎ kaae betae. Atéru, mepaae naǒse yóló fo mulale ǒla mo olaayaǒse. I dere fotamo diaaǒ sya fupa, ti yaǒ diǎ dape saalopó.”

Mo doasi fotokǒ bole Talené i fo dapó.

“Ɛ ti diaaǒ Aya betóo, diǎ yaǒ naale senaale betóo yaalopó,” erapó.

7 ¹Hosaa mole no nerape-ó, Talené d̄apaae ai wisi alarape eraalopóló muló betere fo hāle mulapa, kae kae dowi alané diaāq tiki ó kepe dorāsóró, ai kaae dowi ala tūamó hosekéró bitini, tika kae betaalopa sae. Atéró Kótó kolóló wituraalu, ā āomó sukóló bitiré fóló, Talené ama mo kae ere wisi ala maaté eróló, mo ti fakeraté fu betae.

Pol hāiné suk̄ale fo

²No nerape-ó, d̄apaae diaāq hosaa munire ārapa, mióta dīané d̄apaae hosaa mutere ala yaasepóló i dere ape. Ti noatepae, d̄ané mepaae so ó wh̄ipaae me dowi ala eréni yóo, d̄ané du betere alané atima mepaae so wh̄i dée naaire tū munéni yóo, d̄ané dere ala diaāq tokóló ȳpóló, ó dīané mepaae wisi wisi ̄la saai dī dilikini yóo, yalepó. ³Ȳlo i dere fo dī só deraai kisipa mutu dumipó. Ȳlo take yale fo kaae dīapaae d̄ané hosaa mo turó moleteiné d̄a tekeni dī sukutepa ó betepa, ti d̄a fea bet̄a alatóró du betenérápó. ⁴Diaāq ȳlo i dere fo wosóló, mo sya faalopóló kisipa mutu ē whaalia ini, bopé fake yóló hāitu beterāpó. Kae kae sek̄e d̄apaae wou betepatei, dī Talepaae tū tiróló wisi ala hāle yó tareteimó, ē hāi yóló wisi kisipatamo Talepaae ȳlo mo kée du beterāpó.

⁵D̄a Masedonia hae kwiapaae wóló bitu, Talené ala eratepa mepaae wh̄iné d̄ané dere ala yāsóró tū fea mo seséyalepó. Atétu, mepaae wh̄irapené d̄atamo b̄oe dóló h̄ole sóo, d̄ané kepe tūapaaekélé, wituraalu whaalia yóo, yaletiné d̄ané tiki sāa nalóló bitinipó. ⁶Téyaletei, Taitus d̄a beterepaae wale alané, fomoyóló haepaae doropole so wh̄i tao sóró ketek̄e bulótu betere Kótónétei d̄a tao sóró hāi dere ala eralepó. ⁷Ai alané maaté mei, diaāq ā tao sóró hāi dere ala eratepa, amamo d̄apaae ene waletiné d̄a tao sóró hāi eralepó. Diaāq ē kelenée du betereiteikélé, diaāq hāsókó fóló yale alamó dīané hosaamó su dekené sukutu betereiteikélé, ēpaae erótu betere alamó diaāq whaalia du betereiteikélé, fea d̄apaae ene walepó. Ai fo wosetu, ē tūamó hāi dere ala mo turó fāyalepó.

⁸Ȳlo dīapaae anale āsemó ere fonétamo dī dekēi kisipa moipa, ȳlo atei kaae fo noatepa yaleé? yóló kisipa mutumipó. Taketa atei kisipa mo mualetei, mió ē hāi kisipa mutapó. ⁹Ti ai hāi ta dī dekētere alamó ini, ai fo dos̄atuturaalu dī sawa sukamó maaté hosaamó sóró dekēyaleteiné yalepó. Atéteremó dī donoi tūpaae fole kilitu, ē hāi du beterāpó. Ti noatepae, dīané dekē yale alata, d̄ané yale foné dī mo ti doréni, Kótóné ama kisipa mole ala eraletiné tū wisipaae feletei kisipa muae. ¹⁰Kótó tūamó kaaróló wale dekē dere alané dowi ala taaróló, Talepaae kisipa fetetere ala eratapó. Atéturaalu, kisipa fetetere alané, ti aluyāsóró tao sere ala kaaratapó. Take dekēi kisipa mualetei, ȳlo mió kisipa fatepa, mo donoi ala ereteiné Talepaae mo kée du beterāpó. Tépateti, i haemó kaarale dekēi alané ti sukutere ala kaaratapó. ¹¹Kótó tūamó wale dekēi alané dī tūapaae erale alarape i ape. Kótóné ala eraai butere ketek̄ekélé, me dowi

ala inipatei, haḷe só deratere kapala fo so wh̄iné mo nisi yaḡsóró, ketekeḡ buóló haḡkearótu betere alakélé, dowi alatamo fopaae butereiteikélé, mené diḡ doraḡsóró wisiyóló kele muló betere alakélé, diḡ daḡtamo betené du betale alakélé, so wh̄i wisiyóló beteroḡpóló ketekeḡ bulótu betere alakélé, mené dowi ala deretei haḡkeamó kemeróḡpóló, donoraai bole ketekeḡkélé, kale dekeḡ dere alané eralepó. Yaḷo aḡemó yale forape diaaḡ dosḡayóló ai fo mo wosóló sya feleteiné mió diḡ tuḡmó yaḷo foné saai dere ala muniretei haḡkearalepó. ¹²Take yaḷo diḡpaae aḡemó yale fota, dowi ala dere wh̄imó kisipa mutu, ó ai dowi ala eratere wh̄imó kisipa mutu inipó. Téni, Kótóné keletómó ḡané dere fo mopóló wosóló eraaire ketekeḡ diaaḡtei kisipa yóḡpóló yalepó. ¹³Ai alarapené ḡa mo tao sóró ketekeḡ bulalepó.

Ai ketekeḡ tómó diḡ feané Taitus-né ama kepe tuḡpaae felératere ala eraleteiné a mo haḡtamo fesaae wale ala kilitu, ḡḡkélé mo doa haḡyalepó. ¹⁴Yaḷo diḡ dukirótu aḡpaae yale fo motóró dokonótu, a wisiyóló dape saleteiné e hale ini, feléi kisipa mutapó. ḡané diḡpaae yó matere fo fea motóró du dere kaae, ḡané diḡ dukirótu Taitus-paae yale fo ama mo irapóló kisipa yalepó. ¹⁵Taitus aipaae wapa diḡ winé sukutu diri furu furu yóló, naameiné diaaḡ a mo wisiyóló dape salepó. Take ama atéró ene wale fo diaaḡ mopóló kisipa mutu wosóló, sya fele ala mió ama kisipa duraalu, diḡpaae yaala sókó fole ala mo ti faḡtapó. ¹⁶Yaḷo i dere fo fea diaaḡ wosóló mo eraalopóló, yaḷo kisipa tiróturaalu, e mo doa haḡiné sukutapó.

Haiḡtamo haḷe matere ala yóḡpóló ketekeḡ bulatere fo

8 ¹Ne norape-ó, Masedonia hae kwiamó teḡ mole be huluamó betó mole Keriso fakerape Kótóné hamokoróló haḷe tao sóró male ala diaaḡ kisipa yaasepóló i dere ape. ²Ti ai so wh̄i atima kḡae kelaai mepaae sekeḡ wou betaletei, heḡsetere ala mo turó faḡayóo, mepaae ḡla ḡla ó *moni* meiyóló yoleale betóo epatei, atimamo hamokoyóló *moni* mo dekeró deralepó. ³⁻⁴Atéró mo dekeró derḡleta yaleteiné sókó faai yale ḡḡle mo ti bosene felepó. Aita, atima kḡleanétei Judia hae kwiamó Kótóné kae beteroḡ betere so wh̄i tao saai kisipa mutu, mepaae so wh̄iné hamokoróló haḷe derale *monitamo* touróló, atima mole ḡlakélé haḡtamo deraai kisipa mutu, melaaire teḡ mulae yóló ḡapaae dotopoi fo yalepó. Ti aita, so wh̄i hamokoyóló haḷe tao suraalu yale alapóló, yaḷo diḡpaae i dere ape. ⁵ḡané kisipané atima ḡumó enérápóló kisipa muale ala mo ti bosenóló, atimané yaai dere alakélé, ḡla ḡlakélé, betere betekélé, fea Talené naase tuḡmó mulalepó. Atéró nalo ti atimakélé daḡtamo touyóló Kótóné kisipa mole ala eraai yalepó. ⁶Atérené, Korin bemó betó mole so wh̄i diḡané ai ala yóḡpóló, Taitus a diḡ beterepaae fae yóló seḡyalepó. Ti aita, Taitus-né ama taketi kaae sóró diale kutó ereteiné, mió a diḡ beterepaae wapa, Talené

hamokoróló tao sere ala diaaꝓ eróló mo ti kemerópóló yalepó. ⁷Térapa, diaaꝓ tuꝑ tiki tiratere alakélé, fo wisi yó matere alakélé, mo bete mole ala kisipa dereteikélé, mepaae ala eróturaalu, doasi ketekꝑ bole alakélé, dꝑpaae yaala sókó fu betere ala alakélé mo wisirapó. Atétere kaaetóró hamokoróló tao suraalu, atéró haꝑe matere alakélé mo wisiyóló yae.

⁸Yaꝓo i dere fota, diꝑpaae i ala yae yóló dumi, Masedonia whiꝑapené mepaae whiꝑ tao saai butere ketekꝑ kolósu, diaaꝓ butere ketekꝑ kolósu yóló, diꝑ tuꝑmó mo yaala sókó fole ala muluraalu, déró kaꝑae kelaai dꝑpó. ⁹Ti noatepae, dꝑ tꝑteróló kaae tare whiꝑ Yesu Kerisoné hamokoróló tao sere ala diaaꝓ ai kisipare ape. Ti ꝑ doasi néli whiꝑ beteretei, diꝑ tao saai kisipa mutu, yoleale whiꝑ aléee feleteiné diꝑ néli whiꝑ beteralepó.

¹⁰Diꝑané yaaitere alamó kisipa mutu, diꝑpaae yaꝓo kisipa matere fo i dere ape. U kemeyale ba fomó mepaae kae kae be hulua Keriso fake so whiꝑiné *moni* deraaipa, diaaꝓpi folosóro deróo yalepó. ¹¹Diaaꝓ atéró diale kutó ketekꝑtamo kaae su yale kaae, miókélé ai alatóró deté fóló kemerae. Atéró melaai kisipa mutepa, ti diaaꝓ mole sꝑtóró melae. ¹²Diaaꝓ mole sꝑtóró wisi kisipatamo matepa, ti Tale ꝑ hꝑkese duraalu, ama kisipa feléyaalopó. Mepaae whiꝑiné melaaitere ꝓa munipa, ti Talené me ꝓlakó menipóló dei kisipa muaalo meipó.

¹³Dꝑané kisipané mepaae whiꝑape atima ꝓa ꝓa mo dekéró muluraalu, diꝑ sawa téti moleteiné sekꝑ tuꝑmó beteraai dumi, fea betꝑ alatóró yóló betaai i dere ape. ¹⁴Mió diꝑ ꝓa ꝓa mo dekéró moleteiné, atima yaꝑꝑatere ꝓa diꝑané melóo, nalo diꝑmo yaꝑꝑatapa atimané dekéró moletei diꝑ melóo yóꝓóló dꝑpó. Atéró u tao su, i tao su depa, ti mo fea betꝑ ala yólótóró betaalopó. ¹⁵Atétere alata, aꝑémó i ere fo kaaepó.

“Mepaae mo dekéró sale whiꝑiné ꝓa buki muni feni, mo sꝑmótóró nóo, mepaae mo tóróti sale whiꝑ wote ini, mo sꝑmó nóo, yalepó,” erapó.

Taitus Korin bepaae dotꝑyale fo

¹⁶Yaꝓo diꝑ tao sóꝓóló, ꝑ ketekꝑ bulale Kótóné Taitus-paaekélé ai kaae ala eró betepa, Kótópaee yaꝓo mo kée du beteraꝓó. ¹⁷Atéreteiné, ꝑ dꝑné fae depa waalo meitei, mo taketi diꝑ beterepaae waai du betaleteiné waalopó. ¹⁸Dꝑané no whiꝑ betꝑ Taitus-tamo wóꝓóló dotonatapó. Ai whiꝑta, mió wosetere fo wisi erateremó, Kótóné kae betero betere so whiꝑiné dukirótu beteraꝓó. ¹⁹Ai ala maaté mei, kale haꝑe melale *moni* sóró, dꝑtamo Judia hae kwiamó betó mole so whiꝑmó male fóꝓóló, Kótóné kae betero betere Keriso so whiꝑiné ꝑ sóró beteralepó. Atéró haꝑe matere *monita*, Talené doi sóró horóturaalu, ai so whiꝑ tao saaire ketekꝑ kolóꝓóló kisipa mutu, dꝑné hotowayóló tꝑteróló kaae tawaai dꝑpó. ²⁰So whiꝑ tao suraalu, haꝑe melale doasi *moni* dꝑpaae diaaꝓ hotowaró kaae tani, ꝓlémi serapóló mepaae whiꝑiné dꝑ eratere fo yaꝑsóro kisipa mutu dꝑpó. ²¹Ti noa

betené dumipó. Talené keke tó mókélé, mo so whjné keke tó mókélé, dāné du betere ala mepaae whjrapené kilitu, mo donoi ala dapó yópóló kisi mutu, hotowayóló kaae tarapó.

²²Dāné no me whj kélé atimaamotamo dotonaii dapó. A kaae kelalemó, mepaae dāné yae dere ala fea ai sekéné mo ketekētamo dua yalepó. Diaa mo wisi ala yaalopóló kisi mutu, ama take bole ketekē tó mó miókélé a Talené ala eraai mo doasi ketekē bulapó. ²³Taitus āta, ētamo titiyóló kutó betāmó diyóo, diā kuamó bitu betā kutó diyóo, dere whj betera. Dāné no me whj tamota, ti Kótóné kae betero betere so whjné sóró betero betera. Mepaae so whjné ai sekē tamoné ditere kutó kilitu, dā tēteróló kaae tare whj Kerisoné doi doasi hale sóró horatapó. ²⁴Tērapa, Keriso fake so whj feané diaa yaala sókó fole ala hākeamó kolópóló, ai sore whjrapaae mo erae. Atētepa, ti diaa dere alamó dāné dukurótu betere fo mopó enérapó.

9 ¹Kótóné kae betero betere so whj tao sae yóló, deté wale fo wosóló, yaaire ketekē diā bunipakó, ya lo diāpaae momó yaaloé. ²Ti so whj tao saai diaa bole ketekē ya lo mo wisiyóló kisiparapó. Diā ai ala yaai doasi ketekē boleteiné take kemeyale ba fomó kaae sóró, diā dukiróturaalu, Masedonia hae kwiamó betó mole so whj paae diā Akaia hae kwiamó betó mole so whj mó hāle melaaire *moni* deraai du betera fo ya lo deté kwēalepó. Ai fo woseturaalu, ai be huluamó betó mole so whj atimanékélé *moni* deraai hosaa tukalepó. ³Diaa hāle matere alamó dāné diā dukirótu betere fo bete muni nisiyaósóró, kale bope yale sore norapepi aipaae dotonatapó. Ya lo atimapaee, diā donoróló betepa kelaalopó yale fo diā tuamó motóró epa kolópóló yae. ⁴Ti noa yaósóró dumipó. Mepaae Masedonia whjrape ētamo wouraalu, diā donoróló bitinipa kilitu, dāné diā dukirale fo kapala irapó deremó, dākélé diākélé mo doasi hale yaósóró dapó. ⁵Téyaósóró, kale norape atimapi folosóró diā beterepaae dotonatapa wisirapóló kisi mutu. Ti noatepae, diaa hamokoróló hāle melaalopó yale *moni* deróló kemerópóló kisi mutu i dere ape. Ai ala depa, ti sēteremó dei kisipatamo meni, wisi kisipatamo hamokoróló hāle melaalopó.

Hāle matere alata, kutómó ɔla wae dekéro bilitu dere kaae dapó

⁶I dere fo wosóló kisi mutu. Mepaae whjné ɔla wae sawa tóróti bilitepa, ti ɔla sere alimókélé sawatóró saalopó. Mepaae whjné ɔla wae dekéro bilitepa, ti ɔla sere alimókélé mo dekéro saalopó. ⁷So whj dokó betā betā sētepa dei kisipatamo meni, atima kisi pané meteró melaai depa, ti ai sūtóró melópóló yae. Ti noatepae, hosaa tuamó hēkesetamo matere whj Kótóné mo hēkeserapó. ⁸Atétu, Kótóné hamokoróló hāle tao sere ala diāpaae sūratapa, betere dokó fea diā mepaae noa kaae wisi ala yaai depa, ti me ɔla ya ya ni, mo sūmó enérapó. ⁹Asēmókélé i fo kaae erapó.

“Ama wisi wisi ɔla yoleale yóló betó mole so whǐmó ɔliralepó.
Ama so whǐ tao sóró donorate alakélé kemeni, haɓe yótóro tarapó,”
erapó.

¹⁰ ɔla waeró mo nokole *bred* otamo matere Kótóné diaaɔ biliyaaire ɔla wae fakeróo, ɔla ɔlumétepa dekéro sóo dere kaae, Kótóné so whǐ tao sóró donorate alané du wisikélé diaaɔ mo ti fakeróo yaalo ai ape.
¹¹ Téturaalu, diaaɔ kae kae ala duraalu, mepaae so whǐ hamokoróló tao sópóló, Talené diɔ mo sɔraalo ai ape. Diɔné atéro haɓe matere ɔla ɔanémo sóró kale yoleale so whǐmó matepa, Kótópaae atimané mo kée fo yaalopó.

¹² Kótóné so whǐ tao sóró diaaɔ ai eratere alata, atima yaɔɔtere ɔla mótua dapó. Ai maaté mei, Kótópaae doasi kée dere fokélé wɛi kaae faɔyóló felée fu beterapó. ¹³ Diaaɔ atéro Talené ala eróturaalu, mepaae so whǐ tao sóró erótu betere ala mepaaené kilitu, ita Kerisoné fo wisi sya fóló aɔmó bituraalu, hamokoróló tao sere ala ɔpaaeakélé, mepaae so whǐpaekélé, eratepa kelae yóló, Kótóné doi hale horaalopó. ¹⁴ Kótóné hamokoróló tao sere ala diɔ tuɔpaae faɔnó betereiteiné Talepaae momaturaalu, atimané hosaa mo turó diɔpaae muóló yaalopó. ¹⁵ Kótóné hamokoróló haɓe meló betere ala wisinaale mo whǐné etérapóló bete turó tokóló enénipó. Atéreteimó, ɔpaae mo kée fo du betae!

Pol Talené kutó dirateremó kae kae eratere fo yaletai

10 ¹ ɛ diɔtamo betɔmó betale sukamó, ɛ fo kóló kóló yóló wire whǐ aɔretei, kae tikimó bitu ti wini, halaainé asɛtu beterapóló ɛ eratere fo ai du betere ape. Tépatéi, Talené fo aɔmó sukóló betere alaró witamo naameiné dua betere alatamo Kerisoné ɛpaae eratepa, ɛ ai ala tuɔmó bitu, ɛ Pol-né diɔpaae i yae dere fo wosóló, mo yaasepóló dapó. ² Ti ɛ diɔ beterepaae wale sukamó, mepaae so whǐné kisipané ɔa i haemó mole ala sya furaalu, Talené ala eratere nisiyóló, ɔa eratere so whǐ ɛ halaainé foné saɔsóró, diɔ miótitei donoróló betae yóló i dere ape. ³ Ti noatepae, ɔa i haemó haɓe bituraalu dele bóeta, i haemó mo whǐné dele bóe kaae meipó. ⁴ ɔané bóe dele ɔla ɔlakélé, mo bóe dele ɔla ɔla kaae meipó. ɔané bóe dele ɔla ɔlata, Kótóné doasi fotokɔ faɔneteiné Kótótamo bóe duraalu, ere dirii sa fisikóló doranérapó. ⁵ Mepaae so whǐné Kótó ɔ etei kaae Tale beterapóló kisipa yaɔsóró sesé duraalu, kae kae fosó fosói foró, bete mole ɔla aɔratere alatamoné sa kaae depa, ɔané fisikóló dorótu beterapó. Téturaalu, ɔa tɛteróló kaae tare whǐ Kerisoné ala eraai mole kisipa kópaae faɔsóró, ɔané tuɛ tiki turó Yesuné tɛteróló kaae tare aɔmó mulópóló, mo hotowaró kaae tarapó. ⁶ Diɔ Talené fo wosóló, aɔmó sukóló bitu sya fóló erótu betepa, ti mepaae ai fo wosetere hýyóló dowɔae fu betere so whǐ fea ɔané só deróló kwia melaai ɔa siki siki yóló betenérapó. ⁷ Diɔta, mo tómó ere ala maaté kilitu beterapó. Mepaae whǐné ɔta, Kerisoné whǐ beterapó depa, ti ɔakélé ɔre kaae Kerisoné whǐtóró

beteretei ama kisipa yópóló yae. ⁸Ita, dią só deróló doraai dumitei, Keriso tuąmó diriyóló beteratere ala ąané tẹteróló kaae tanópóló, Talené ąapaae melalepó. Atérené ę haleni, halaaíné ąiapaae ąakeamó i du betere ape. ⁹Yąlo ąiapaae ašemó i dere fota, dią wiratere nisi yaqse. ¹⁰Ti noatepae, mepaae whįrapené duraalu, “Ama ašemó deteraai fo du betepatei, ą wóló betąmó bitu dere fota, ti kisipa inire whįné fo kaae ąoko du beteraóló,” erótua ąapó. ¹¹Atei kaae eratere fo dere so whįné, ą kae tikimó bitu ašemó dere fo kolósu, ą aipaae wóló mo dere ala kolósu depa, me ala kae mei, mo betą alatóró epa kelaalópó.

¹²Mepaae whįrape atimané ditere kutómó atimatei doi sóró horótu dere kaae ąané dumipó. Ti atimané du betere ala atimatei taleyóló atimata, etei kaae whįrape beteraóló du beteraóló. Tétu, atimané dere ala ąaae kolóló u kolósu, i kolósu du betere alata, wisi tuę muluraalu dumipó. ¹³Atima atépatei, ąta mo ąané diale kutómótóró bopé faketu beteraóló. Ti ąané i ditu betere kutóta, Kótóné ąapaae diyae yale ąalemótóró dituraalu, ą bopé faketu beteraóló. Ai ąale muló betere kutó tuąmó ąiąkélé ai bole ape. ¹⁴Ą fo wisi yó maté kuturaalu, dią beterepaae uąmeisóró, ti etei kaae bopé fake dere ala uąmeipó. Tépatei, Kerisoné fo wisi ąiapaaekélé yó male waletiné ą mo donomó bopé fake ąapó. ¹⁵Ąané diyale kutó mupatei, kae whįné diyale kutómó ą bopé fake dumi, mo ąané ditere kutómótóró bopé faketu beteraóló. Ti ąiané kisipa tiró betere ala faketé fupa, ą ąi tuąmó bitu ditere kutókélé mo ti fakeraai kisipa mutu, Talepaae tuę tiróló ąaitamo i betere ape. ¹⁶Talené mió i wosetere fo wisi ąané erateretei ąi tuąmó faketeapa, ti ąi betere tiki mo utéró betó mole so whįpaaekélé yó maaté kweyaai kisipa mutapó. Mené diyale kutómóte, ąané yalepóló ąale bopé fake yaqsóró, mepaae whįrapené yó menire tikipaae yó maté kweyaai ąapó. ¹⁷Tépatei, “Mepaae whį bopé fakeyaai depa, ti Talené fotokó ą tuąpaae sųraleteiné diyalepóló,” enérapó.

¹⁸Ti me whįné ama diale kutó amatei fopeyóló, ątei dukiratepa, bete munipó. Tépatei, Talené me whįné diyale kutó taleyóló wisirapó depa, ti ai whįné kutó wisi diremó ąapó.

Aposel aęre whįrapené dere alata, Pol-né dere alatamo sųnipóló yale fo

11 ¹Yąlo du betere fota bete muni, ąoko du betere fotei wosaasepóló i dere ape. Tépatei, ai ąoko fo mo taketi yąlo deté wou betepa, diaaę woseté walepó. ²Yąlo bole ketekęta, dią dokaai tukóló betero betere whį mo ątamótóró fulumu yópóló, Kótóné matere ketekęné yąlo ąi mo wisi yóló kaae taru, ma fo i dere ape. Me whįné folokole erénire so seimale kaae betepa, Kerisoné amatóró dokópóló kisipa mutu, yąlo ąi tukóló beteralepó. ³Tépatei, wuliné fosó fosói kisipané Ipi dilikóló dée nalatu yale kaae, ąiané tuę tikikélé mené kópaee ąlisó faqsóró yąlo doasi

whaaliala du beteraꝑó. Ti noa betené mei, diꝓ Keriso aꝓamotóró dokaai, betꝓ kisipa muóló beteꝓpóló dapó. ⁴Ti yaꝓo whaaliala dereteita, haꝓe meipó. Ðané diꝓapaae Yesu a eꝓei kaae whiꝓpóló yó maleꝓei, mepaae whi diꝓ beterepaae wóló Yesuta, eꝓei kaae whi beteraꝓpóló hoꝓo fo yó matepa, diaaꝓ mopóló wosetu beteraꝓó. Atétere kaae, take diaaꝓ sale Ðei Kepe Wisi beteꝓatei, me kepe kae saalopóló de? Take Ðané diꝓapaae yó male fo wisi mupatei taaróló, kisipa tiki okokore whiné dere kaae, mió diꝓ kae yó matere kisi fo wosaai ekeꝓetu beteraꝓó. ⁵Ti ai whiꝓrape atimata, doasi doi mole *aposeꝓ* whiꝓrapeꝓó du beteꝓatei, atimané e teteró bitinipó. ⁶Ti so whi feapaae Talené fo yaꝓo fosó fosó yóló yó melóꝓpóló mené e yó menitei, bete mole fo yaꝓo mo kisiparaꝓó. Ai ala diꝓanékelé kisipa yóꝓpóló, kae kae ala fea haꝓeamó erótu betaleꝓó.

⁷Kótóné fo wisi yó móturaalu yaꝓotei e deróo, diꝓ tao sóró horóo, du betaleꝓó. Tétu, yaꝓo diꝓapaae *monikó* aꝓae yóló kema ini, haꝓe yó mótu betaleꝓeꝓi-a, diꝓapaae dowi alakó erótu betaleé? ⁸Aita, diꝓ seke yaꝓsóró kisipa mutu, kae be hulua Keriso fake so whiné matere *monitei* yaꝓo oꝓlémi kaae sóró, e betaaire be ó oꝓa dupu yóló nukuraalu, diꝓ tao saaire kutó betꝓ dité fu betaleꝓó. ⁹E diꝓamó betale sukamó diꝓ seke yaꝓsóró, e yaꝓaꝓtere oꝓa diꝓapaae aꝓae yóló wosetere fokélé inipó. E yaꝓaꝓtere oꝓata, Masedonia hae kwia taaróló, eꝓamo wale norapené tao sóró mótua yaleꝓó. E me oꝓa yaꝓaꝓteꝓatei, diꝓ seke yaꝓsóró woseni, Talené kutó haꝓe dirótóró tawaleꝓó. Nalopaekélé ai alatóró enérapó. ¹⁰Ti Kerisoné bete mole mo fo e tuamó moleteiné diꝓapaae diriyóló i dere ape. E me dupu sini, ai fo wisi haꝓe yó materemó, yaꝓo i bopé faketera ala Akaia hae kwiamó betere whiꝓrapekó betanékelé bete munire ala aꝓraalomeipó. ¹¹Yaꝓo diꝓapaae eꝓei kaae dere fo-a, noa betené dapóló kisipa mute? Yaꝓo diꝓapaae yaala sókó fole ala initepa de? Meipó. Diꝓapaae yaala sókó fole ala e tuamó moleteꝓi, Kótóné ama mo kisiparaꝓó. ¹²Kae fo yó matere whiꝓrapené du betere alata, so whiné atima dukiróꝓpóló dapó. Aita, Ðané dere alaró atimané dere alatamo betꝓ ala erapó yóꝓpóló, bopé fake du beteraꝓó. Atei ala yaaire tuꝓ mularsóró Ða *moni* sini, kutó haꝓe diró tawaalopó.

¹³Ti ai whiꝓrapeta, Kerisoné doteyaale mo *aposeꝓ* whiꝓrape mei, so whi dilikóló kapala kutó diratere *aposeꝓ* whiꝓrape bitutei, Kerisoné kutó diratere nisi yóꝓpóló, aꝓtu beteraꝓó. ¹⁴Ai kaae alamó Ða kilita sókó fenénipó. Ti noatepae, Satan a Ðe tuamó betere *ensel* aꝓtu betereꝓei, Ðané kisiparaꝓó. ¹⁵Atétere kaae, ama kutó diratere whiꝓrapekélé mo donoi kutó diratere whiꝓrape aꝓtu betere ala kilitu, Ða kilita sókó fumipó. Ti atimané ai du betere alamó saaire dowi dupu haꝓsókó feni, mo donotóró melaalopó.

Pol aꝓaae sekeꝓi ala erateremó bopé fakeyale fo

¹⁶Yaꝓo yale fo kaae momó dapa i wosae. Diꝓ mepaae whiné e kisipa okokoi whi betere nisi yaꝓse. Diaaꝓamo e kisipa okokoi whi beteraꝓó

kisipa mutupa, ti ę bopé faketuraalu, okokoi whĭné dere fo kaae, sawa i dapa wosae. ¹⁷Fea ala yaĭlo sũmó enérapóló bopé faketuraalu dere fota, Talené dere fo kaae meitei, kisipa okokoi whĭné dere fo kaae dapó. ¹⁸I haemó betó mole whĭrapené nene yóló bopé faketera ala feané sya fóló du betepa, ti ękélé nene yóló bopé fakeyaalopó. ¹⁹Ti fosó fosóre whĭ diąta, mepaae kisipa okokoi whĭné du betere ala yaqsóro seséni, hękesereteiné yǒpóló, kaae tarapó. ²⁰Ti diąné mo du betere alatóro i ape. Mepaae whĭné dią wae sóro kutó diratere whĭ beteróo, diąné wisi wisi ęla atima saai dią dilikęo, dią me ala tuęnire whĭ aęróló, atimané tuę mole ala eróo, atima doasi doi saai dapóló dią hepée faróló atimapi folosene fóo, atimané dią okolope deké sóo, dua dapó. Ai alarape eratepa, atimapaee atékese yóló foné sini, dią haęle betó mulapó. ²¹Ti daę béreteiné atei kaae ala diąpaae eranénipóló, ę haletu i dere ape.

Kisipa okokoi whĭné dere fo kaae i dapa wosae. Mepaae whĭ dené ama du betere alamó ą bopé fake yaaitepa, ti ękélé bopé fakenérapó. ²²Atima Hibru fake so whĭné dere ala sya fu betere so whĭ betere? Atima atépa, ti ękélé Hibru whĭtóró beterapó. Atima Israel hae tale betepa, ti ękélé Israel hae taletóro beterapó. Atima Abraham-né deté wale whĭrape betepa, ti ękélé Abraham-né deté wale whĭtóró beterapó. Atima Kerisoné ala eratere whĭ betere? Atépa, ti ę keyaa furaalu hęko dere fo i ape. Yaĭlo ai kutó ditere alané atima fea mo teraae falapó. ²³Yaĭlo i dere fota, topo doyóló keyaa fole whĭné fo kaae hęko dapó. Atima Kerisoné kutó diratere whĭ betere? Atépa, ti yaĭlo ditere kutó kolósu, atimané ditere kutó kolósu depa, atima yaĭlo mo bosenó beterapó. Ti yaĭlo dité wale kutó atimané diyale kutótamo sũni, ę mo doasi depe tukó wei kutó ditu betalepó. Ti ęta, mo dekéró félimó *dipula* beterótua yóo, fokosoi ala yale tikimó yaĭlo tiki mo turukée fóo, ę mo felekemó sinitei kepaayóo dua yalepó. ępaae ai erótu betale hapólui ala kaae, atimapaee erénipó. ²⁴Juda fakené ę aporó félimó halika kaae ęlané yaĭlo tikimó daletei dokę sóro touróturaalu, 39-rópó. ²⁵Sore fapo atimané ę biyané fokosói ala yóo, betą be demó ti kapo duné siriyoó, sore félimó ti ę betere weĭ nuku fetée fóló do yóo yalepó. Tétu ę doasi weĭ keĭla tó mó ąlaae kutu betepa, be deę betąró diki betątamó kemeyalepó. ²⁶ę betą bemótóro bitini, be hulua dokę fiyoósu deté kutu betalepó. Atéturaalu, doasi fole weĭ tikiné ę aluranépatei, teyóló fua yóo, ęlémi whĭrapenékélé ę denépatei, atima betere tuąmó fóo, mo yaĭlo be whĭnékélé ę denépatei fua yóo, Juda meire fake whĭnékélé ę denépatei atima tuąmó bitiré fóo, doasi be hulua bitukélé, ipumó bitukélé, doasi weĭ keĭla tó mó fukélé, Keriso norape aęre whĭrapetamo bitukélé, ę mo dóló aluranépatei, bitiré fóo yalepó. ²⁷ę kutó dituraalukélé depe tukó wei ala yóo, kutó ditétóro fu betereteiné nokekélé fini yóo, woteró weĭ nokoletamo epatei, haęle fitua yóo, kutikélé ó sikélé meiyóló sosóliné sukęo dua yalepó. ²⁸Ai alarape tó mó, Kótóné kae beteró betere Keriso

fake so whi noa tumo wisi yolo betaaloé yolo, doasi whaaliala duraalu, e doasi seke belete fu beterapó. ²⁹Diako me whi Talené ala eraaire fotokó meiyoló betepa, ti ekélé beratapó. Diako me whi dowi alapaae alisoró fóló dée nukupa, ti ekélé dei kisipa mutu haletapó.

³⁰E bopé fake yaaitamo kisipa mutepa, ti e tuamó fotokó mei, bére ala so whi feané kolópóló, bopé faketera ala mo hakeamó yó manérapó. ³¹Yalo i dere fota, mo kapala dumipó. Betere dokó so whi feané doi sóró hurótu betere Tale Yesuné Alima Kótóné yalo i du betere fo mo dapóló ama tuérapó. ³²E Damaskus bemó betepa, botokó faqsóro topo whi Aretasiné be kaae tanópóló, sóró betero betere whiné e tawópóló, ama diki tare whirape kale be bolaare dopóku tu dokó sóró beteralépó. ³³Téyaletei, mepaae norapené e yomó deyóló halika duóló deralépó. Atéyaleteita, ai be hulua bopére dopóku sikimó, de saai muló betere dolomó sókó faraleteiné atimané e tani, hasókó felepó.

Pol-né ama nokené kaae kelale ala

12 ¹E i bopé faketu betere ala taaréni, hale deté fu betenérápó. Ti bopé faketera ala tuamó me ke bunitei, Talené epaae nokené kaae yó melale alaró kinó betere alatamo haakearaletei beta diapaae i dapa wosae. ²Ita mió yale ala dumitei, i ala yoló betepa, 14-ró ba fo kemeyalépó. Ai ala kelale whi a ama tiki turó fele ó, kepe maaté feleró e tuéni, Kótóné beta kisiparapó. Ai whi a Keriso tuamó betepa, mené ó hepen bepaae dapesó huturaalu, sakélé sa taoró ere tikikélé taaróló, mo hepen bepaaetóro dapesó holale whi yalo tuérapó. ³⁻⁴Ti ai sekéta, mo kelaalo kokoi bepaae dapesó horóló beteraletei yalo kisiparapó. A atéro huturaalu, ama mo tiki turó felepé kepe maaté feleró e tuéni, Kótóné beta kisiparapó. Mené fo depa ai sekéné ama wosalemó, bete etérapóló mo hae whiné yókelé enénipó. Ai fo hae so whipaae uátei, yaqsóro Talené doasi fo mulapó. ⁵Atei ala ere whipóló kisipa mutu, e bopé fake uátei, yalotei e bopé fakenépa taaróló, e hae whi bitu, yalo bére alarape beta diané kisipa yaasepóló i dere ape. ⁶Yalo kisipanétamo bopé faketera ala yaaitepa, ti yalo mo yale alatóro dereteiné e topo doyóló okokoi whiné dere fo kaae uameipó. Ti yalo yó mótu betale mo foró du betale alatamo diané kaae kolóló tué yópóló, bopé faketera ala enépatei, e doasi doi mole whi nisi yaqsóro taalatapó.

⁷Taléné doasi kinó betere ala epaae haqueróló yó maletiné e topo whi bitu bopé fake yaqsóro, Satan-né doteyale kepené dowi mu képiné kaae, e susupurópóló Kótónétei ai te mulalépó. ⁸Até yaleteiné yalo tikimó doasi dele supa, Talepaae ai ala tokóló taae falae yoló sore félimó yalépó. ⁹Téyaletei ama epaae duraalu, “Ai sekéi ala naao sumó beleyópóló, yalo hamokoróló hale tao sere ala ya tuapaae mo suraalopó. Ti noatepae, mo whiné enéni bére ala tuamó yalo fotokó so whi feané kolópóló, mo

hakeamó erótua dapó,” yalepó. Atétereteiné Kerisoné fotokọ ẹ tuamó haje muo tanópóló, yalo enéni bére alapóló tuę muturaalu, ẹ hajyóló bopé faketere ala taaréni, haje yó tawaalopó. ¹⁰Atétereteiné Kerisoné ala mo ti fakeraairaalu, bére ala tuamó bitukélé, mepaaené ẹ eratere fo du betepakélé, doasi sekeji ala tuamó bitukélé, Talené ala erótu betepa sere sekeş tuamókélé, doasi hapólui ala tuamó bitukélé hajtamo betepapó. Térú, mepaae bei ala tuamó bitukélé fotokọ haje bulapó.

Pol-né Korin so whi doasi whaaliatu yale fo

¹¹Ti yalotei ẹ kisipa okokoi whiné dere fo kaae yaletaita haje mei, diaaọ du betere alanétei ẹ ai ala dere whi aqratepa yalepó. Yalo du betere alamó diaaọ ẹ dukiratere fo uasóro ti mo wisi uapó. Ti noatepae, ẹ belei sokótei kolósu, ai doasi doi mole *aposel* whirape kolósu depa, atimané ẹ teteró bitinipó. ¹²Ti ẹ diş tuamó bitu, me ala yaairemó dere alarapekélé, sira yópóló eratere alarapekélé, mo whiné enénire doasi kelemei alarapekélé, fea eró taté fu betalepó. Ai alarape kilitu, ita mo *aposel* whiné dapó enérapó. ¹³Ti ẹ mepaae be huluamó Kótóné touróló betero betere so whipaae erale ala kolósu, diapaee erale ala kolósu depa, me noa alakómo diapaee erénié? Atimapaekélé, diapaekélé, betş kaae alatóro erótua yalepó. Ti ẹ yayatere ọla tao sae yaai yaletai, diş sekeş yaşóro ini, taaralepó. Kae kae Keriso so whipaaeta dua yaletai, diapaee inire ala dorapó kisipa mutepa, ti dişné kwia tani, haje kemerae.

¹⁴Ę mió sore dakeróló diş kele waai i du betere ape. Ę aimó wóló bitu, be ó nokole ọla diş sekeş melaalomeipó. Ti noatepae, diaaọ me ọlakó melópóló waai dumitei, diş mo no apu aleyóló betamó betaai kisipa mutu, walapó. Ti naale senaalené hama alima tao saai dapóló mepaae ọla ọla betapaee yóló mutumitei, hama alimané naale senaalemó ọla ọla mulatere dua dapó. ¹⁵Atétere kaae, ẹ mo hekesetamo diş tao saairaalu yalo ọla ọlakélé, yalo betere betekélé melaalopó. Yalo diapaee mo turó yaala sókó fu betepatei, dişnémo epaae yaala sókó fole ala sawa tómó maaté dere-a, wisire? ¹⁶Diaaọ ẹ hekesese inire aqratei, yalo diapaee me sekeji ala erénipó. Tépateti, ba ó nané nale wópóló, ọla wisi mulótu dere kaae, dişné *monikó* ẹ melópóló kisipa mutu, yalo diş dilikale aqrapó. ¹⁷Diş tao sópóló yalo doteyale whirapené ó yalokélé diş dilikóló, diaaọ noa wisi wisi ọlakó saleé? ¹⁸Taitus a dané no me whitamo diş beterepaae wópóló, yalo seyóló doteyalepó. Até yale be demó, Taitus-né diş dilikóló mepaae ọlakó saleé? Talené ala eróturaalu, damo wusuró betş tuę muóló, betş alatóro erótua inié?

¹⁹Ti yalo diapaee asetu betere fo diaaọ dosatáte waletai-a, mené dş só deraşóro seséturaalu dapóló kisipa mute? Meipó. Dané i du betere fota Keriso tuamó bitu, Kótóné keletómó mo i dere ape. Dané hosaa mole no nerape-ó, dané i du betere ala feata, diş fotokọ buóló beterópóló dapó.

20Ti noatepae, e aipaae wale sukamó, diã mo wisiyóló betepa kelenée dere ala diã tuãmó ini yóo, diãnekélé e tuãmó epa kelenée dere ala e tuãmó inipa kelaalomolópóló, e doasi witu beteraóp. E diã beterepaae wóló kelenalemó, diã tuãmó hõle fokélé, me whjné dere alamó dei tuẽ mutere alakélé, fopaae buóló hõle sere alakélé, fake teketerere alakélé, dowi fopaae butu me whj yóló sininaterere alakélé, kikiti eraterere fokélé, dowaae fóló bopé faketerere alakélé, wisiyóló bitini, hõko betere alakélé, ai alarape fea diã tuãmó epa kelaõsóró, e doasi whaaliatu beteraóp. 21E diã beterepaae wale sukamó diaaõ ai dere ala kilitu, e teõteróló kaae tare Kótóné keletómó, e momó halenérápóló wi dapó. Mo take dowi ala du betale so whjné mepaae hosekéyóló du betale dowi alakélé, nópu nokole alakélé, enénire sonaaei dowi alakélé taaréni, haõle yótóró tapa kilitu, e deke yaõsóró whaalia duraalu dapó.

Diã Yesu Kerisopaae kisipa mo tiró betereómóló diaaõtei kaae kelae

13 1Mió yaõlo diã sore dakeróló keõle waai i dere ape. “Mepaae so whjné haõsóko fóló dere alarape taleturaalu, betaõ whjné dere fo maaté woseni, tamo ó sore whjné i ala mo depa kelalepó dere fo wosóló, ti taleyóló donoranérápó,” erapó.

2-3E tamo dakeróló diã keõle wale sukamó, dowi ala dere so whjpaee etei kaae sekei ala eraalopóló diãpaae yalepó. Mió e kae tikimó bitukélé betaõ kaae fotóró momó i dapa wosae. Kerisoné du betere fo yaõlo mo dapóló diaaõ kisipa yaasepóló, e wouraalu take dowi ala deté wale so whjro mepaae dowi ala du betere so whjamo kwia matere ala koõleturaalu taaréni, mo melaalopó. Ti Keriso aõta, diã tuãmó mole dowi alarape donoraaitere ala a bény, fotokõ mo turó bulapó. 4Ti i dere fota, mo dapó. Keriso aõ fotokõ buni bére whj aõyóló, atimané aõ filipaare ni tómó daletei, Kótóné fotokõné aõ mo beteraóp. Atére kaae, daõ fotokõ buni bére whjrapetei Kótó aõtamo betaãmó betereiteiné ama fotokõ daõ tuãpaae sãratepa, diã tao saai Talené kutó haõle diraté fu beteraóp.

5Diã Yesu Kerisopaae tuẽ tiki tiró betere ala diaaõtei kaae kólóló taleyae. Aténalemó, Yesu Kerisopaae kisipa tiraterere ala inipa, ti yaõ a tuãmó bitinipóló kisipa muae. 6Ti diaaõ daõ kaae kolóló talenalemó, Yesu Kerisopaae tuẽ tiki tiró betere ala epa, ti diaaõ mo haõkeamó kelenérápóló kisipa mutapó. 7Diã me dowi ala yaõsóró, Kótópaae suka fea daõné momarótu beteraóp. I dere fota, Talené daõ kaae kolóló, whj wisipó deremó so whjné daõ dukirópóló dumitei, daõné hõko dere alamó só deró betere whjrape aõpa, diãta mo donoi ala wisi du betere whj betaasepóló dapó. 8Kale bete mole mo fotamo daõné bóe dóló me ala enény, ai fo wisi fakeraterere ala betaõ enérápó. 9Daõ fotokõ buni bépatei, diã mo doasi fotokõ buóló betepa, ti daõ mo haõrapó. Daõné diãmó momarótu betere alata, diã haepaae derepeletei, momó Talené ala eraté furaalu,

dią mo ti diriyóló beterepóló dapó. ¹⁰Atére betené, ę dią beterepaae waaı teópateı, yało i ašetere fo kolóló diąsisi bitu, mepaae dią tuąmó ere alarape donoraasepóló i dere ape. Ti noa yaqsóro meı, Talené ępaae ama so whı tetéroló kaae tawae ere fo sya furaalu, ę aipaae wale sukamó dią deteraayóló foné saqsóro dapó. Ti Talené ę dią tetéroló kaae tawópóló sóro beteraleteıta, dią doróló só derópóló ini, tao sóro wisiraté fópóló yalepó.

Kemeróturaalu kęleó yale fo

¹¹No nerape-ó, mo kemeróturaalu diąpaae kęleó i dere ape. Me haşókó fole ala dią tuąmó muni, Talené ama ala mo donoyóló erae ere dałemótóro sókó faasepóló, hotowaró erótu betae. Aşémó yało diąpaae i yae dere fotóro mo wosóló, dią fea mo betą kisipatóro mulu, hosaa muni deyóló mo dua betó muae. Atétepa, ti yaala sókó fole alaró hosaa muni deyóló dua betere alatamo, matere Kótó ą diątamó betaalopó.

¹²Dią Kótóné mo kae betero betere so whı bitu, diąsisi yaala sókó fóló, aputu betae. ¹³Imó ętamo Talené kae betero betere so whı feané diąpaae kęleó dapó.

¹⁴Da tetéroló kaae tare whı Yesu Kerisoné hamokoróló hałe tao sere alakélé, Kótóné yaala sókó fole alakélé, Deı Kepe Wisiné eratere u yó mótu i yó mótu dere alakélé, dią feapaae eró tanópóló yae.